

Kulturní střípky

Kulturní hodnoty a normy na Ukrajině se zásadním způsobem neliší od hodnot a norem české společnosti. Obecně je mezi Ukrajinci vyšší míra religiozity a národní hrdosti. V České republice Ukrajinci nedůvěřují státním i nestátním institucím, jedinou organizací, ke které chovají důvěru, je právě řeckokatolická a pravoslavná církev.

Ukrajinská rodina

Ukrajinská rodina je tradičně patriarchální, muž je považován za hlavu rodiny, má rozhodující slovo a je jeho povinností rodinu materiálně zabezpečit. Snaha o zabezpečení rodiny je také jedním z hlavních důvodů, proč řada ukrajinských mužů odjíždí pracovat do zahraničí. Žena má na starosti každodenní domácnost, většinou je také zaměstnaná a řídí finanční záležitosti rodiny. Starším členům rodiny je prokazována úcta, jejich děti mají povinnost starat se o ně ve stáří.

Ukrajinská společnost

Ukrajinská společnost je výrazně maskulinní, muži si zakládají na své důstojnosti a projevech úcty vůči své osobě. Pro muže může být obtížné jednat s ženou – úřednicí, která rozhodne o jeho osudu. Při setkání se muži zdraví podáním ruky, ženy mohou při pozdravu ignorovat, při formálnějších setkáních je líbají na tvář. Líbáním na tvář se zdraví také ženy mezi sebou.

Ukrajina je zemí s bohatou kulturou, která vyrůstá z křesťanských tradic; významný je přínos židovské menšiny a také muslimů (centrem islámu na Ukrajině je Krymský poloostrov). Ukrajinci mají hluboce zakořeněné muzikální tradice a zpívání je u nich velmi populární. Většina ukrajinských měst má výborná hudebně-komediální a baletní divadla. Nejoblíbenějším diváckým sportem je fotbal. Ve světové kopané září ukrajinská hvězda Andrej Ševčenko. Mezinárodních úspěchů dosáhli rodáci z Ukrajiny i v jiných sportech, například Andrej Medvedev v tenise nebo Sergej Bubka v atletice.

Ukrajinská kuchyně

Ukrajinská kuchyně je známá pestrostí a kvalitou chutí a vůní. Typická polévka je boršč z červené řepy. Oblíbené jsou i její varianty, které se připravují z masa, hub, fazolí a dokonce i sušených švestek. Tradičním jídlem Ukrajiny jsou holubci (plněná kapusta) a varenyky, což je něco jako škušánky s různými druhy náplně – s brambory, masem, sýrem nebo ovocem, například třesněmi nebo borůvkami. Varenyky jsou často zmiňované i v národních lidových písních. Oblíbeným nápojem ukrajinských rodin je víno, které v drtivé většině případů pochází z domácí produkce. Rozšířená je také domácí vodka, která je velice silná a chuťově velmi zvláštní.

Vánoce

Převážná většina ukrajinských věřících používá starý, takzvaný juliánský církevní kalendář, takže vánoční svátky slaví až 6. a 7. ledna. Ukrajinská Svatá večere se musí skládat z dvanácti postních jídel. Hlavní a první je kuťa (sladká varianta českého kuby). Nemůže chybět neslazený odvar ze sušeného ovoce (uzvar), boršč (z červené řepy a bez masa), malé žemle – panušky, zelňačka, hrách, ryba studená i smažená a holubce (zelné závitky plněné rýží). Podávají se také lívance, salát, pirožky a houby. Každý by měl ochutnat všech dvanáct jídel a na talíři by nemělo nic zůstat, aby se všichni ve zdraví dočkali dalšího Svatého večera. Večere trvá dlouho, i několik hodin. Novoročně-vánoční čas na Ukrajině trvá až do svátku svatého Jana Křtitele, který se slaví 19. ledna. Na tento svátek se v kostelech anebo na březích řek svítí voda, věřící Ukrajinci si ji odnášejí domů. Posvěcená voda má člověka chránit před různými nemocemi, proto se celý rok pečlivě uchovává a používá se jen v těch nejnnutnějších případech. Svěcení vody je také opravdovým svátkem všech otužilců: stovky odvážlivců se koupou v ledové vodě, dokonce i prezident Juščenko a další vládní představitelé plavou v řece Dněpr u Kyjeva. V nastávajícím krátkém období mezi svátkem svatého Jana Křtitele a začátkem velikonočního půstu se mohou konat zásnuby a svatby.